

عین را ملاحظه نکنند باید نوماً ملاحظه کنند و هر کس متروکه خواهد بوده و حالا توبه کرد توبه او را باید قبول کرد.

اسدالله میرزا - این رای باسم رئیس التجار است یاخبر حالا احسن الدوله اظهار کردند که نصره الممالک هم به همین میزان قبول میکنند.

آقای میرزا اسیدعلیقینی - بدون تعیین شخص این رای قایمه ندارد.

احسن الدوله - شرعاً باید هر کس مقدم است باو داده شود.

رئیس - قانوناً و اصافاً هر کس بدو اظهار کرده حق تقدم دارد.

حاج محمد اسمعیل آقا - همه جا همین طور است اول يك کسی پیدا میشود و يك چیزی اضافه می نماید ولی حالا این شخص آمده و سه هزار علاوه کرده باید باو نداد و بان اولی داد این صحیح نیست.

حاج سید عبدالحسین شهبالی - ما باید کاری بکنیم که همیشه دستور العمل باشد برای همه اهل ایران اگر امروز کاری صورت نگیرد دیگر بعدها کسی اقدام بکار خیری نمیکند صحیح نفع خواهد بود در چند شب قبل رای داده شد برای نصره الممالک و صدیق الدوله و بعد از میان رفت وجهت اینکه بعد بعضی آمده افزودند حالا اگر باز بان اولی داده شود اینها تیکه بعد ها افزودند بجه جهت باید محروم باشند اگر اینطور باشد بعدها دوباره بگویند کارها هیچکس اقدامی نخواهد کرد و اضافه نخواهد نمود.

اسدالله میرزا - ما وزراء مسؤول داریم حال اگر مجلس رای بدهد در ماده شخص معینی آن وقت مسؤولیت از او می رود باید خودش اطمینان داشته باشد شاید در آن شخصی که شمارای میدهند نوازی باشد که نتواند اداره کند پس باید تعیین اشخاص بخود وزیر ارجاع شود.

آقای میرزا عماد - در صورتیکه وزیر مجبور نباشد صحیح است ولی امروز وزیر مایه نمی تواند حقیقت امر را اظهار کند.

دکتروالی الله خان - اینجاری باسم کسی داده نمیشود ولی در باب رای ایراد دارم آن روز رای داده شد که از اقبال السلوه گرفته شود بهر کس که زیادت میدهد بان داده شود و امشب را هم آخر مدت قرار داده بودند پس رای گرفته شود برای اینکه امشب دیگر عمل خالصه ختم میشود.

موتمن الممالک - در خصوص اطمینان وزیر مایه این ترتیب که با ایشان گفتگو شده بود حرفی نداشتند ولی این اضافه حایب يك ساعت قبل شده ایشان اطلاع نداشتند.

آقای میرزا محمود خوانساری - بنده عرض مینمایم که خوب است این مطلب بیش از این در بوته اجمال و اهل مانند خوب است با این مقدار رای گرفته شود هر کس را که وزیر مایه صلاح دانست باو بدهد.

دکتروالی الله خان - چون رای منتشر شده خوب است باین طور رای گرفته شود که دیگر بعدها گفتگوی خلصه نباشد و این آخرین میزان و آخرین رای است که گرفته میشود.

آقای سیدحسین - این رای گرفته میشود که وزیر مایه یکی از این سفتر بخواهد بدهد صدیق.

الدوله و نصره الممالک رئیس التجار و کمیته.

موتمن الممالک - خوبست توضیحی بنمایم اولاً مخالفتان خوار مجری است. ثانیاً هزار خروار آفتاب السلوه امسال افزوده بعد آن صورتی کمتر سه سال، لول دیک و دوسه سال، آخر ده و دو یک هزار خروار دیگر هم در شش سال افزوده شد حالا سه هزار خروار دیگر بر همه اینها علاوه میشود.

آقای سیدحسین - این اضافه کشته بر جزو جمع است یا بر عمل کرد.

موتمن الممالک - این هم اشتباه نشود که تفاوت تیولان داخل این مبلغ و مقدار نیست و این اضافه بر عمل کرد است.

اسدالله میرزا - رای گرفته شود باسم حاجی رئیس التجار بشرط تصویب وزیر مایه.

حاجی معین التجار - حق مجلس نیست که معامله نماید او باید تصویب مبلغ و مقدار نماید.

صدیق حضرت - حالانکه نفر مستند که باین میزان و مقدار میدهند اول رئیس التجار اگر وزیر مایه باشند اطمینان پیدا کرد فیها والا نصره الممالک و صدیق الدوله میرسد.

آقای شیخ یوسف - ناری گرفته نشود بر ختم این عمل باز ناقص خواهد ماند خوب است امشب رای گرفته شود که دیگر در این باب مذاکره نشود.

(لايه از طرف عموم انجمن های دارالافتاء فرستاده شد که از مجلس و و کلاه مستندی اتمام تصحیح قانون اساسی بودند که بیش از این ملت صبر و تحمل ندارند تا آخر ماه رجب مهلت و فرصت که مواد وصول آرا تنقیح و تصحیح فرمایند و بیش از این این ملت بیچاره را سرگردان نگذارند و تکلیف ایشان را همین دارند بعد از قرائت جمعی تصدیق کردند گفتند صحیح نوشتند.)

رئیس - بعد از اتمام نظامنامه وزارت داخله شروع بقانون اساسی می نمایم (جمعی گفتند خوبست مجلس فوق العاده تشکیل شود).

رئیس - مجلس فوق العاده نمیشود باید بعد از اتمام آن باشد.

آقای شیخ حسین - اگر چه رئیس این فرمایش که فرمودند کسی حقی ندارد حرف بزند ولی بنده عقیده خود را اظهار می نمایم که این ملت هنوز اطمینان حاصل نکرده اند که کارشان با طرف مقابل تمام شده است یا نه این است که تأکید در قانون اساسی دارند.

(در باب قطع عمل خالصه رای گرفته شد.)
ورقه سفید ۶۲ بعضی گفتند همه تانی نبود رای ناقص است.

مذاکرات روز سه شنبه ۱۷ رجب دار الشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز یکشنبه ۱۰ را آقا میرزا طاهر قرائت کردند.

در این موقع شروع شد بقرائت نظامنامه وزارت داخله سپس از قرائت چندین فصل شروع شد بمذاکرات لازمه تلگرافی از لومومو رسیده بود قرائت شد.

حضور آتابک اعظم الساعه در تلگرافخانه باشاهزاده فرمانفرما مشغول شوال و جواب بودم زیارت تلگراف خود دستخط موجب اظهار کورید به لول.

اینکه - دیوبند تفکیک تصحیح سیون سرحدی مأمور عثمانی خواهد بود و مأمور ایران هم خواهد آمد و پرودی رفع اختلاف خواهند نمود علامه و رؤسا شکر گزارند دیگر این که مستعماً دارم بطوریکه شاهزاده عرض کرده اند مأمورین دول از بهمه باشد که بدون فرض کلیه گفتگوها تمام شود که استرداد اموال منتهیه شده در این موقع اهانه اگر بجهت ارامنه تمهیه شود خیلی بجاست (دایورونی از منجیل رسیده بود قرائت شد قریب دو هزار نفر در تلگرافخانه خانه متعنه دو بیرق فرمز در بالای تلگرافخانه نصب کرده میگویند این بیرق علامت خون است تا ما مقاصد خود را مجری نمانیم دست بردار نیستیم می گویند قریب دو هزار نفر از کسهای و قریه حرکت کرده تا رستم آباد آمده اگر جواب مساعد نرسد اسباب فساد کلی خواهد شد.)

حسام الاسلام - حامل یکی از این بیرقها پسر حاجی محمد رضا است و موجب فساد شریعتدار و حاجی محمد رضا هستند که تمام اشرار راجع کرده اند این دونفر را باید بخواهید بیابند طهران تا این دو نفر ترحیم نشوند و چهار نفر دیگر مجازات نیندند اصلاح نخواهد شد.

آقای میرزا محسن - تفریر جناب حمام الاسلام صحیح و معین صلاح است.

لايه آقا میرزا طاهر قرائت کردند که تدبیرات سیه دار نیست باهل تنکابن اظهار داشته بودند پس از قرائت لایحه عنوان نمودند که مکرر در خصوص تدبیرات سیه دار عرض شده و همچنین بوزارت داخله گزارش اظهار کرده و تا کنون جلوگیری نشده و روز بروز تسلط سیه دار در آنجا بیشتر میشود استدعا داریم که يك فکری در باره این يك مشت مردم بیچاره معطوف داشته و ما را آسوده نمایند.

وکیل الرعایا - يك چیز هست که گناه تمام مقصرین را عفو محرم میسازد و آن پول است تا آن چیز برداشته نشود باید تمام ماها کشته شویم.

آقای سید عبداللهمجتهد - خدا میداند آنچه در قوه ما بود همراهی حکردیم دیوان با ما مساعدت نکرد.

آقای سیدحسین - اگر آن روزیکه پسرش آن کارها را کرده آورده بودند مجازات داده بودند اینطور قتل و غارت نمیشد.

وکیل الرعایا - عقیده بنده این است سهم میخورم که پادشاه ما هم مظالم است خدا او را از شر این ظالمین نجات بدهد.

رئیس التجار - این گفتگوهای معمولی است رای خودتان را بگوئید و نتیجه بگیرید.

آقای میرزا محمود خوانساری - عقیده بنده این است بوزارت داخله نوشته شود مجلسی ازوزرا و وکلای تشکیل داده رسیدگی کنند به بیبند شکایت رعیای تنکابن صدق است یاخبر آنوقت مجازات معین شود.

احسن الدوله - متجاوز از هزار عریضه اینجا رسیده و جواب داده نشده گزارش هم بوزارت داخله توجیه شده تماماً بسامعه گذاشته است.

عمادالحکما - ما از برای تحقیق حاضریم ولی اول آنجا را امانت بجهت.

آقا شیخ حسین - حرفیکه مسلمانی بر

این است که قسمی را که مسلمان خورد
 خورد گرد امیرحضرت مسایونی قسم یاد فرموده
 با اساس مشروطیت همراه است در این صورت
 پایه او را همراه بدانیم پس هر مطلبی که راجع
 یکی ازوزارتها میشود و در آن مساعدت نمیشود
 باید عزل آن وزیر را از پیشگاه الهی بخواست.
آقای سعیدالله - این حرف آقای شیخ حسین
 قلیه است نباید علاج این واقعه را خواست بلی وزیر
 اگر نتوانست از عهده برآید باید عزلش را خواست
 چنانچه خواسته شد ولی باید علاج این واقعه را فعلا
 خواست.

آقای شیخ حسین - مرض بنده این است که
 باید امنیت ولایات با هر کس هست از او خواست
 اگر نمیتواند استعفا بدهد تهر کس که میتواند روی
 کار بیاید.

آقای امیر ابراهیم - دو ماه بیشتر است که مثل
 سده السلطنه را کشته و عسارت دیوانی را خراب
 کردند و محسوسین را در آورده اند. آن مجازات
 بیجان بیلند و حاکمی هم معین نشد حالا اشرار
 جزئی شده بعدی که کسی نمیتواند در بازار راه
 برود.

آقای شیخ حسین - آن کافها که از تنکابن آمده
 است کجاست بیهیبتا بجاوانند.

عمادالحکما - تمام را دادم خبیت آنای
 حجه اسلام آقای آقامیرزا سید محمد شرحی هم نوشته
 و وزارت داخله فرستاده حالام استاد یا بهر از خود
 سپه دار نزد معتمد السلوه است.

آقای میرزا فضلعلی آقا صالح که چند طنری
 استاد معتبر دارید چرا از دست بدهید نگاه دارید و
 ارائه بدهید.

آقای سعیدالله مجتهد - اگر امروز که
 عدلیه صحیح نداریم کسی خواست تصحیح کسی را مدلل
 نماید نمیشود مگر اینکه کیسویونی ازو کلا و وزرا
 تشکیل شود و این استاد را ارائه دهند و تحقیق نمایند
 و حاصل مطلب را بحضور همایونی عرض کنند.

آقای سعیدالله حسن قلی زاده - این اصولی را که
 ما اخذ کرده ایم و اسمش مشروطیت است مگر عرض
 کرده ام که این یک ترتیب مخصوص دارد و این ترتیب
 در قانون اساسی هم نوشته شده ملک هشت وزیر
 مشغول دارد کلیه امور ملک راجع بآنها است و نباید
 مجلس صحبت کند درباره اشخاصی که بستن از وزیر
 باشند همیشه مجلس باید باوزرا گفتگو نماید و
 صحبت کار را از آنها بخواهد این که گفته شد
 کیسویونی تشکیل شود این ترتیب خلاف معقول
 است و اینکه گفته شد بوزارت داخله نوشته
 شود مگر نوشته شده نباید امر بر خود مامشته باشد بعضی
 اینکه یک وزیر در اول ورودش جواب چهار کاغذ را داد
 اظهار شکر کنیم که جواب مراضی داده شد بعد ها
 صلحه شود تمام وزرا باید بنوشتهجات انجمن عرایض
 توجه داشته باشند.

آقا سید عبداللّه - این که میگویند
 جواب بدهند اینگونه مطالب شما بالاخره راجع بوزارت
 عدلیه می شود و ما اید امروز وزارت عدلیه نداریم
 مالمیکه شما عدلیه ندارید این استغنائات مردم باید
 از بیان برود زیرا که این مطالب را در کیسویونی
 مخصوص باوزرا و وکلانسته تحقیق نمایند و بحضور
 همایونی عرضه دارند راهی نیست همان مطلب سالار
 را حالا که عدلیه نیست خودمان حاضریم

تعقیق نائیم و هر کس مقصر است بمجازات برسد.
امین التجار - چند روز قبل از انجمن خبازخانه
 بعنوان بنده نوشته بودند قریب باین مضمون خدمت
 ذی شرافت آقای امین التجار میرزا باقر خباز از دست
 جناب عالی در انجمن عارض است که یکصد و کسری
 طلب دارد کویا جناب عالی ادعائی دارید اگر
 اقرار دارید ابراساکت نمائید والا خودتان بیایک
 نفر دیگر را بفرستید در انجمن تعقیق شود.

آقای میرزا سید محمد مجتهد - انجمن
 خبازخانه معنی آن این است که در خصوص گندم و
 نان صحبت کنند نه اینکه در عمل حکومت و عدلیه
 دخالت نمایند.

امین التجار - این آدم بدهکار بود به بنده
 سند او را دادم بوزیر مخصوص که مطالبه نماید
 قبل از این در عدلیه عارض شد و بنده رفته بعد از
 تعقیق بدمی او معلوم شد و او را توقیف کردند که
 بدهد فرمانفرما که رقت نمیدانم بچه ملاحظه او
 بیرون آمد و از وزیر مخصوص هم در این چند روز
 خبری نشد تا دیر روز در بازار جلومرا گرفت گفت
 دوپست تومان از تو طلب دارم بده و برو همین طور
 رفتار کرد تا آمد جلودار الحکومه بادهای حکومت
 گفتم او را گرفتند از طرف حکومت فی الجمله
 تنبیه شد ولی از این رفع توهم من نتواند من از
 مجلس کسب تکلیف میکنم.

(جمعی گفتند اگر این طور باشد دیگر وکلا
 نمیتوانند در مجلس بنشینند)

آقای سعیدالله مجتهد - خوب حالا تکلیف
 این انجمن چیست ؟

آقای میرزا محمود دخوانساری - توهم من از
 وکلا شد بمکامداری آنها با حجج اسلام است حالا هر
 طور صلاح میدانید بفرمائید باید جلوی انجمنها را گرفت.

آقای سعید حسین - حالا گفتگو فقط درباره
 انجمن خبازخانه است اغلب از انجمنها کارخانه ترتیب
 داده فعلا چیزی از آنها صادر نشده.

آقای سعیدالله مجتهد - این شکایات که
 در این مطلب اظهار شد حق عموم مسلمانان است که
 حفظ احترام و کلا را نمایند و این مجازات هم کافی
 نبوده باید فکری کرد که دیگر انجمنها از این
 رفتارها نکنند این شخص هم بعد از تعقیق باید
 تبعیه شود.

آقای میرزا سید محمد مجتهد - چرا نظام
 نامه اساسی را چاپ نمیکنند همان طوره که هست چاپ
 کنید یک باطله روی آن بگذراید که چند نسخه
 باطراف فرستاده شود بهتبات عالیات نزد حجج
 اسلام بفرستید و بنویسید که نظامنامه اساسی ما
 این است که رفع این مقله کاریها که بعضی
 کرده اند بشود.

آقای سعید حسین - باید در ایام تعطیل هفته
 مجلس فوق العاده تشکیل شده نظامنامه اساسی تقبیح
 شده و بصحه برسد.

مخیر الملک - بنده عرض میکنم این مطالب
 که در اینجا گفتگو می شود تماما جزئی است باید در کلیات
 حرف زد و درست کرد کلیات این مملکت امروزه خراب است
 یکی این که ملت از حدود خود تخطی کرده وزراء
 هم ابدأ مشغول نبوده و دروفی وزیر مشغول هستند
 امروز روز نامه جیل المتین ببینید چه نوشته است
 عزل و نصب وزرا که بایک روزنامه نویسی باشد معلوم

می شود آنها هم از خود او نیست لابد از مبده اطلاعاتی
 دارد پس در اینصورت وزراء چه طور می توانند
 کار بکنند.

آقای میرزا سید محمد مجتهد - بنده یک
 حرفی بود می خواستم نگویم ولی حالا می گویم
 که این ترتیبانی است که اتفاق کرده اند مجلس
 را بهم برزند اینها فقط برای این است که مملکت را
 برهم برزند.

مخیر الملک - چه طور می شود یک نفر هم
 حاکم باشد وهم تورباخه و تلگراف خانه با او باشد
 این چه قانونی است که کار درست نمی شود وزراء
 تکلیف ندارند تا از مصدر چیزی نباشد روزنامه
 جیل المتین اینطور نمی نویسند این است معلوم می
 شود که هیئت وزراء تقبیر خواهد کرد ما از هیچ
 جا خیر نداریم.

حاجی معین التجار - جماعتی از مستبدین
 بلباس مشروطه در آمده بود کلا و وزراء و غیره بد
 می گویند و مفسده میکنند مردم ملتفت نیستند.

وکیل الرعایا - ما از دو جانب مغرب داریم
 یکی از طرف اهل شرع و علاج آن آسان است همین که
 نظامنامه اساسی تمام شد رفع میشود و یکی از طرف
 دولت باید اشخاصی را که قلب مبارک یادها را منصرف
 می سازند تبعید کرد (تلگرافی نظام السلطنه
 نموده بودند از شیراز که مشر بود بر اختلاف اخبار
 و عدم وثوق بآنها در باره وزراء و غیره که هیچ
 معلوم نمیشود وزراء بیش مجلس معلطمینان هستند
 یا خیر و اظهار شکایت از معلوم نبودن تکلیف
 قرائت شد).

آقای سعید حسین - در باب سپه دار نتیجه
 گرفته شود.

مخیر الملک - شما از کلبه گفتگو کنید.

آقای سعید حسین - شما کابینه صحیح ندارید.
آقای سعید مهدی - بیاناتی در باب افتشاش
 تنکابن بیان آمد و ناساتام ماند و همچنین مطالب
 رشت بعضی از آقایان گفتند باید وزرا را خواست
 بنده عرض میکنم از مشروطیت چیزی که در مملکت
 ما پیدا شده یکی آزادی قلم دیگر آزادی زبان
 آن مطلبی که آقای سعید عبدالله فرمودند و آقای مخیر الملک
 هم گفتند ببینید اشخاصی هستند که بلباس مشروطیت
 در آمده مفسده میکنند و نمیدانند وزیری هم که
 همراه است همراه باشد.

آقای میرزا سید علینقی - در این تنکه این ملک
 آسایش ندارد حرفی نیست باید مملکت را منظم نمود
 مادامی که وکلا و وزراء متفق نشوند نمیشود اصلاح
 کرد سلطان ما بجهد الله عاقل است مادر این مملکت
 سه قسم آدم داریم یکی ملتی یکی دولتی یک فرقه
 ثالثی هم هستند که در مذهب و سیاست هم جدا هستند
 مقصده می نمایند و اسم ندارند باید ملت و دولت متحد
 شده یک فکری برای آنها نمایند.

دکتر ولی الله خان - بنده از اشخاصی هستم
 که از اول در اینجا بودم اگر کسی بپرسد که این
 چه مجلس است میگویم مجلس پارلمان نیست ولی همه
 یکی از سلاطین ساسانیان روزی بمنجمی گفت که
 بطالع من نگاه کن ببین من پادشاه میشوم پانه گفتم
 پادشاه نمیشوی از قضا آن ولیعهد پادشاه شد بان
 منجم ایراد کرد در صورتی که تمام ملک هرج و
 مرج بود منجم گفت با این مملکت بازم میگویم

یادقاعه نشستی منتهی به خود میگذرد که این مجلس نمیشود تا اینکه دوسه حکم صادر شد گفتند شاید بشود بعد در زمان احکام نگاه کردم دیدم آنها صحیح نیست مثل تیولات که حکومت آنها با همان صاحبان تیول شصت و این روزها کابینه وزرا تغییر کرده اما بمجلس معرفی نمیشوند شما آیا وزیر جنگ خودتان را می شناسید (چشمی گفتند اینطور نیست).

آقای میرزا فضلعلی آقا مجلس خیلی کارها دارد عقب است ولی نباید خودمان هم اسباب پیدا کرده ایراد بگیریم در خصوص تیول گفتند که مجری نشد و ملت آن است که اگر باب تیول حاکم شدند و حال آنکه این مطلب چنین نیست و حکم مجلس در کمال خوبی مجری شد.

آقا حسن ققی زاده - بنده یاد کتر ولی الله خان هم عقیده هستم و میگویم این مجلس با دارلمان نیست و خیلی هم گفته ام شاید بعضی هم از من رنجیده اند و من هر وقت حرفی میزنم در عهد خودم لازم میدانم که از دو چیز تغضی نکنم یکی از شرع و یکی از ترتیب مشروطیت وقتی هم که من این دو ملاحظه را کردم اگر هر عنوانی بکنم سایرین حق اعتراض و عیاق ندارند بر فرض مخالف اکثریت هم باشد اکثریت یک رای مانع آزادی اقل نیست هر چه هست باید خارج از این دو ترتیب نباشد روز نامه آزاد است مادامیکه مخالف این دو نباشد انجمن آزاد است مادامیکه مخالف این دو نباشد همه جا مسئول بوده که و کلا در مجلس بر دو قسمند یکی طرفدار وزراء و یکی برضد آنها وقتی وکیل گفت چرا وزیر جنگ معرفی نمیشود نباید آنها را بکنیم همای وزراء هستند فوراً مانع او بشوند من در تمام آنها حرف دارم و میگویم تمام تقصیر از آنها است این یک کلمه را هم میگویم امروز اکثریت آراء باین هیئت وزراء موافق است و مخالف کم است ولی کم بودن دلیل بر خلاف مشروطیت و شرع نمیشود من ثابت میکنم که تمام اینها مضرند و اقل تقصیر آنها نیست که چرا استعفا نپذیرند.

حاجی محمد اسمعیل آقا - اینکه وزرا نیامده اند از این است که در آمدن باین مجلس اطمینان ندارند و از اشراری که شرارت میکنند خائفند

آقای سید حسن ققی زاده - اینقدر که وزارت خانها نوشته شده و سامه میشود از چه راه است در یک روزنامه اگر از کسی بد نوشت و خلاف قانون بود آن نمره بخصوص را باید بدو آن شخص را باید مجازات داد انجمن اگر خلافی کرد هر يك از افراد آن انجمن که این کار بد را کرده او را باید مجازات داد تمام اینها اشخاصی که در مجلس بند میگویند همان شخص مخصوص را که گفت باید مجازات داد و اگر بر خلاف قانون حرکتی نکند نمیشود بمیل شخصی گفت که روزنامه را باید توقیف کرد.

آقای سید حسین - اینکه حاجی محمد اسمعیل آقا گفتند که وزرا از فحش مردم می ترسند حق با آنها است زیرا که هم تقصیر از وزرا است و هم از و کلا اینکه میگویند عدلیه نداریم با ملتش آن است که مردم بد میگویند نقص تمام این کارها از آن است که مجازات درین نیست.

مخبر الملک - ماها الفاظ یاد کرده ام ولی هیچ نمیدانم مصلحت چیست بنده هم میدانم مشروط چیست یک جوان بیست و پنج ساله اجازه میدهند برود

گردش کند تجارت نباید ولی یک طفل بیست ساله اجازه نمیدهند بواسطه اینکه نمیتواند بلی این ملت ایران هنوز مشروطه را بنیاید امیر میباشند نباید آنها را وا گذارد بحال خود اینتهالله لازم دارند.

آقای سید حسن ققی زاده - اگر سایرین هر چه میدانند الفاظ است از شما هم همین طور است شما باینطور نمیتوانید آزادی را از مردم بگیرید.

مخبر الملک - من میگویم این مطالب در روزنامه نوشته میشود در تمام ایلات رفته دیگر برای هیچکس چیزی باقی نمی ماند اینست که همه جری شده مملکت مشغول گردیده میخوانم بدنام روزنامه حبل المتین امروز منزل هیئت وزراء و نصب هیئت دیگر را خواسته است از روی چه میزان بوده است.

آقای شیخ حسین - از جناب ققی زاده سئوال میکنم که گفته اند من ملاحظه میکنم هر حرفی را که میزنم مخالف با قانون شرع و مشروطیت نباشد آیا در کدام مملکت مشروطه بلکه جمهوری هست که یک نفر غیر ملوم الحال که بدو مادرش را مانع بشناسیم از شیایان چراغ گاز گرفته تا اینجا یک نفر وزیر بد میگوید و لوا اینکه گریم آن وزیر همراه نباشد آیا صحیح است این حرکات ؟

آقای سید حسن ققی زاده - این مسئله بطی بآنچه گفته شد ندارد البته هر کس بر خلاف قانون حرکت بکند باید بگیرند مجازات بدهند اینهم از عهد همراهی وزراءست نه اینکه اینجا این حرفها زده بشود که فلان روز نامه چرا چنین نوشت برای اینکه مخالف با آراء جمعیت با ایلات و قبایع اینها را ببینند و ببنویسند اطاعت نکنند این حرفها برای اینست که میخواهند آزادی و مشروطه را از مردم بگیرند

حاجی مصین التجار - اگر درست این نطقها ملاحظه شود معلوم خواهد بود که امروزه کار بجائی رسیده که اگر آنچه هست گفته نشود در خطر خواهیم بود ولی میگویم باین وضع مجلس و با این نطقها در لباس مشروطیت و مردم را هیچ شدن کار پیش نمی رود این مردم نه بوکلا و نه یوزراء بکسی اطمینان ندارند پس و کلا دیگر انتخاب کنند که آنها اطمینان دارند و بهتر کار میکنند انجمنها هم که بعضی اقدامات می نمایند که هیچ قانون درست نیست سیدی آمد بن متظلم شد که طلبی از کسی دارم من او را فرستادم پیش حاکم و حاکم آدم فرستاد آن شخص را بیاورند جمعی در پند راه جلوی آنها را گرفتند گمانیکه دارم و شخص مقصر را از دست مامور گرفتند که چنین چیزی نیست و دروغ گفته باید اساس کار را درست کرد و کلا فرض را کنار بگذارند و با وزراء متحد شوند اشخاصی که در روزها گرفته و نمیگذارند آنها را دور کنند مردم دیگر بترسند آمدند و با از زمان استبداد میکنند.

آقای سید حسین - علاج را بگویند که چه باید کرد.

مخبر الملک - علاج اینست که وزرا را بخواهند اگر مانع اظهار کردند رفع نمایند والا استعفا بدهند ولی من می گویم این آزادی که امروزه هست هیچ وزیر نمی تواند کار بکند بکنفر روزنامه نویس حق ندارد که وزراء را عزل و نصب نماید

آزادی و مشروطه - امروز باید باندازه اسباب موجود و مقتضای وقت باشد ما امروز آن اسباب را نداریم که مشروطه کامل داشته باشیم.

وکیل الرعایا - از این مذاکراتی که شده حق یک عده مردم از میان رفت یک عده اشخاصیکه از نیباده دنیا بودند و در این دوره اخیر آنچه کردند گفتند دیگر از آن کارها نمیکشیم جمعی هم از آن کارهای گذشته ایشان حرفی با ما صاف گفتند بنده که روی کار آمده جمعی دیگر هم با خودشان عهدت کردند و مشغول مانع کارهای پیش شدند باید با آنها صریحاً گفت که بیایند نکنند والا مردم نمی گذارند که دیگر از آنکارها بکنند.

آقای سید محمد جعفر - هر چیزی یک موضوعی دارد که شخص آن را در نزد خودش جلوه می دهد و میگوید که هر از این نیست و ماسک باید تقلید از مشروطه خارج بکنیم باید باقتضای مملکت خودمان مشغول کار شویم که اندازه تقصیر وزراءست یک اندازه هم قصور از طرف مجلس است که هر مذاکره شده علاج را معین نموده عقب نمیکشیم نتیجه بدست آمده مردم امید واری حاصل کنند و نیز بعضی ما از روی غرض حرف میزنند باید این غرضها بر داشته شود.

آقای شیخ حسین - باید نتیجه گرفته شود از این فرمایش آقا سید جعفر آقای ققی زاده را بشرافت و جدهات زهرا (ع) قسم میهمم که آیا این مردم باید این حرفها را بموجب قانون بگویند یا نه

آقای سید حسن ققی زاده - پس در اینجا نباید گفت که مشروطه است زیرا که مشروطه تقدیری و فرضی معلوم نیست همه با شما ما متفق هستیم که مشروطه باقتضای مملکت باشد ولی باید آن مشروطه مقتضی را روی کافذی نسفه کرده دست به بدهند تا بدانند چیست و از روی آن عمل کنند زیرا که هر چه در اینجا گفته شود میگویند مقتضی امروزه نیست شما اگر نوسری داشته باشید که اطاعت نکنند و هر چند روزی بحران کند لابد باید او را جواب بگویند شما میگویند مشروطه و آزادی امروز مقتضی نیست میگویم آنچه مقتضی است بگویند من میگویم تقصیر کابینه است که امروز اکثریت آراء با آنهاست که این هیئت ثابت لای تقیر هستند چرا با این همه افتشاهات ویی ترقیبی در این مدت استعفا ندادند این اقل درجه است که باید استعفا بدهند

آقای شیخ حسین - گریم تقصیر کابینه شد اینکه مردم فحش میدهند صحیح است ؟

حسام الاسلام - بنده در سه موقع سه سطر حرف دارم یکی در مجامع و انجمنها مجامع صحیح و خیالی خوب است ولی در صورتیکه مخالف پولتیک رفتار نکنند یکی دو باب روز نامه هر وقت چیزی برخلاف نوشت باید مجازات شود و یکی دیگر در کابینه وزرا این کابینه چند ماه است که شمارا معطل کرده اند تا کی آخر یک پول کار صورت ندادند باید استعفا بدهند.

رئیس - مصلحت این وزرا این است که استعفا بدهند ولی ملت هم باید حد و تکلیف خود را بدانند که بعد از این هیئت یک هفتی خواهند آمد که بعد از سه روز مجلس را بهم خواهند زد (مجلس ختم شد)